

Vergaderjaar 2004–2005

29 658

Wet toezicht accountantsorganisaties

Nr. 30

TWEEDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 26 januari 2005

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1, eerste lid, onderdeel e, komt te luiden:

e. externe accountant: de natuurlijke persoon die werkzaam is bij of verbonden is aan een accountantsorganisatie en die verantwoordelijk is voor de uitvoering van een wettelijke controle.

B

In artikel 5, eerste lid, wordt de zinsnede «bij of krachtens paragraaf 3.1.1» vervangen door: bij of krachtens paragraaf 3.1.2.

C

Artikel 19 komt te luiden:

Artikel 19

1. De accountantsorganisatie doet geen wettelijke controle bij een organisatie van openbaar belang uitvoeren door een externe accountant die verantwoordelijk is geweest voor de gedurende de voorafgaande zeven aaneengesloten boekjaren bij die organisatie van openbaar belang uitgevoerde wettelijke controles.

2. De accountantsorganisatie draagt ervoor zorg dat een externe accountant die bij een organisatie van openbaar belang verantwoordelijk is geweest voor de uitgevoerde wettelijke controles en die zijn werkzaamheden heeft beëindigd, gedurende twee aaneengesloten boekjaren geen wettelijke controles uitvoert voor die organisatie van openbaar belang.

D

In artikel 26 wordt de zinsnede «ondertekent een accountantsverklaring» vervangen door: geeft de accountantsverklaring af en ondertekent deze.

E

In artikel 68, onderdeel C, negende lid, wordt het woord «provincie» telkens vervangen door: gemeente.

F

In artikel 69, onderdeel C, negende lid, wordt het woord «gemeente» telkens vervangen door: provincie.

G

Artikel 70, onderdeel E, komt te luiden:

E

Artikel 25 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt de zinsnede «de wettelijke controle van jaarrekeningen, geconsolideerde jaarrekeningen en soortgelijke financiële opstellingen» vervangen door: wettelijke controles als bedoeld in artikel 1, onderdeel j, van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

2. Onder vernummering van het derde tot vierde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

3. In afwijking van het eerste en tweede lid kan Onze Minister van Financiën, op voorstel van de NOvAA, bij ministeriële regeling regels stellen met betrekking tot het in het eerste lid bedoelde onderwerp. Daarbij bepaalt Onze Minister van Financiën tevens welke bepalingen uit de verordeningen, bedoeld in artikel 19, tweede lid, van de Wet op de Registeraccountants en artikel 24, tweede lid, buiten toepassing blijven.

3. In het vierde lid (nieuw) wordt de zinsnede «Onze Minister van Economische Zaken» vervangen door «Onze Minister» en vervalt de laatste volzin.

H

Artikel 71, onderdeel D, komt te luiden:

D

Artikel 19a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt de zinsnede «de wettelijke controle van jaarrekeningen, geconsolideerde jaarrekeningen en soortgelijke financiële opstellingen» vervangen door: wettelijke controles als bedoeld in artikel 1, onderdeel j, van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

2. Onder vernummering van het derde tot vierde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

3. In afwijking van het eerste en tweede lid kan Onze Minister van Financiën, op voorstel van de Orde, bij ministeriële regeling regels stellen met betrekking tot het in het eerste lid bedoelde onderwerp. Daarbij bepaalt Onze Minister van Financiën tevens welke bepalingen uit de verordeningen, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten en artikel 19, tweede lid, buiten toepassing blijven. Indien na de inwerkingtreding van de ministeriële regeling een overeenkomstig artikel 19, tweede lid en het tweede lid van

dit artikel vastgestelde verordening in werking treedt, trekt Onze Minister van Financiën haar in.

3. De laatste volzin van het vierde lid (nieuw) vervalt.

I

Artikel 76b wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het eerste en tweede lid tot tweede en derde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

1. Indien voor een opleiding als bedoeld in artikel 69, tweede lid, onderdeel b, van de Wet op de Registeraccountants of artikel 56, eerste lid, onderdeel b, van de Wet op Accountants-Administratieconsulenten een verklaring van gelijkwaardigheid is afgegeven, geldt deze verklaring van gelijkwaardigheid als aanwijzing in de zin van deze artikelen:

a. totdat het accreditatieorgaan, bedoeld in artikel 5a.2, eerste lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, voor deze opleiding een onherroepelijk accreditatiebesluit als bedoeld in artikel 5.10, vierde lid, van die wet heeft genomen; of

b. totdat de Commissie eindtermen accountantsopleiding een onherroepelijk besluit omtrent de aanwijzing van die opleiding heeft genomen.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. De accountantsopleiding aan de Universiteit Nyenrode wordt tot uiterlijk 31 december 2008 geacht te voldoen aan de eindtermen, bedoeld in artikel 69, tweede lid, onderdeel a, van de Wet op de Registeraccountants, dan wel:

a. tot het voor die datum gelegen tijdstip waarop het accreditatieorgaan, bedoeld in artikel 5a.2, eerste lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, voor deze opleiding een onherroepelijk accreditatiebesluit als bedoeld in artikel 5.10, vierde lid, van die wet heeft genomen; of

b. tot het voor die datum gelegen tijdstip waarop de Commissie eindtermen accountantsopleiding een onherroepelijk besluit heeft genomen omtrent de aanwijzing van deze opleiding op grond van artikel 69, tweede lid, onderdeel b, van de Wet op de Registeraccountants.

J

Na artikel 76b worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 76c

In afwijking van artikel 67, tweede lid, van de Wet op de Registeraccountants en artikel 54, tweede lid, van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten, blijven de regels, opgenomen in de artikelen 8 tot en met 13 van het Examenbesluit registeraccountants 1994 onderscheidenlijk de artikelen 8 tot en met 13 van het Examenbesluit Accountants-Administratieconsulenten 1994, zoals deze luiden voor het tijdstip van inwerking-treding van deze wet, van toepassing op de praktijkstage, tot het tijdstip waarop de verordening, bedoeld in artikel 67, tweede lid, van de Wet op de Registeraccountants onderscheidenlijk de verordening, bedoeld in artikel 54, tweede lid, van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten, in werking treedt.

Artikel 76d

1. Tot het tijdstip waarop de Commissie eindtermen accountantsopleiding de eindtermen, bedoeld in artikel 56, eerste lid, onderdeel a, van

de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten heeft vastgesteld, blijven de door het examenbureau, bedoeld in artikel 85, eerste lid, van die wet, vastgestelde eisen, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van het Examenbesluit Accountants-Administratieconsulenten 1994, zoals die luiden voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, van toepassing.

2. Tot het tijdstip waarop de Commissie eindtermen accountantsopleiding de eindtermen, bedoeld in artikel 69, tweede lid, onderdeel a, van de Wet op de Registeraccountants heeft vastgesteld, blijven de door het examenbureau, bedoeld in artikel 74, eerste lid, van die wet, vastgestelde eisen, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van het Examenbesluit registeraccountants 1994, zoals die luiden voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, van toepassing.

K

In artikel 71, onderdeel K, wordt als volgt gewijzigd:

Aan artikel 73 van de Wet op de Registeraccountants worden drie leden toegevoegd, luidende:

3. De Commissie eindtermen accountantsopleiding brengt jaarlijks de kosten van de werkzaamheden die zij verricht in verband met de uitoefening van haar taak op grond van deze wet en op grond van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten in rekening bij de Orde en de Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten, voor zover deze kosten niet ten laste komen van de Rijksbegroting. Tot de kosten behoren onder meer de kosten die zij ter voorbereiding op de uitvoering van haar taak heeft gemaakt, voordat deze taak aan haar werd opgedragen.

4. De kosten worden gebaseerd op de begroting waarmee Onze Minister van Financiën heeft ingestemd.

5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot het derde en vierde lid.

Toelichting

A

Artikel 1, eerste lid, onderdeel e, bevat de definitie van de externe accountant. De externe accountant is de persoon die werkzaam is bij of verbonden is aan een accountantsorganisatie en die door die accountantsorganisatie is aangewezen als verantwoordelijke persoon voor de uitvoering van een wettelijke controle. De in de oorspronkelijke definitie van «externe accountant» opgenomen zinsnede dat de externe accountant bevoegd is de accountantsverklaring af te geven is overgeheveld naar artikel 26 van het wetsvoorstel (zie onderdeel D).

Het controleteam dat werkzaamheden verricht betreffende de uitvoering van een wettelijke controle staat onder de verantwoordelijkheid van één persoon: de externe accountant. De eisen die zijn opgenomen in afdeling 3.2 zijn uitsluitend op deze persoon van toepassing. Dit met uitzondering van andere personen van het controleteam die ingevolge artikel 21 van het wetsvoorstel zijn aangewezen waarop ingevolge dat artikel de onafhankelijkheidseisen van artikel 23 van toepassing zijn. Vanzelfsprekend is een in een controleteam opgenomen Accountant-Administratieconsulent of registeraccountant aanspreekbaar op zijn handelen en optreden op grond van de regels die zijn gesteld in verordeningen van het NIVRA en de NOvAA.

C

Met de voorgestelde wijziging van artikel 19 wordt verduidelijkt dat het wetsvoorstel ziet op roulatie van externe accountants die verantwoordelijk zijn geweest voor de wettelijke controles bij een organisatie van openbaar belang. Het wetsvoorstel beoogt geen roulatie van accountantsorganisaties. Artikel 19 regelt dat een externe accountant nooit langer dan zeven aaneengesloten boekjaren verantwoordelijk kan zijn voor de uitvoering van een wettelijke controle bij een organisatie van openbaar belang. Dit impliceert tevens dat geen externe accountant kan worden ingeschakeld die in de genoemde periode voor een andere accountantsorganisatie verantwoordelijk is geweest voor de uitvoering van de wettelijke controle bij de desbetreffende organisatie van openbaar belang.

Ingevolge het tweede lid draagt de accountantsorganisatie ervoor zorg dat na deze periode van maximaal zeven jaar de externe accountant gedurende twee boekjaren geen wettelijke controles uitvoert voor dezelfde organisatie van openbaar belang. Daarmee is ook de situatie geregeld waarin een externe accountant na een periode die korter is dan de maximale periode van zeven jaar zijn werkzaamheden beëindigt.

D

De voorgestelde wijziging is het gevolg van het overhevelen van een onderdeel van de definitie van «externe accountant» naar artikel 26 van het wetsvoorstel waardoor het is geworden tot een eis waaraan de externe accountant dient te voldoen.

B, E en F

De wijzigingen in deze onderdelen zijn van redactionele aard.

G en H

Het nieuwe derde lid dat wordt ingevoegd in de artikelen 19a van de Wet RA en artikel 25 van de Wet AA maakt het mogelijk dat de Minister van Financiën bij ministeriële regeling regels stelt, bijvoorbeeld in het geval dat verordeningen niet tot stand komen door verschillen van inzicht in de commissie, bedoeld in het tweede lid van die artikelen. Daarvoor is een voorstel van tenminste een van beide beroepsorganisaties nodig. De minister heeft de bevoegdheid om bepalingen in de verordeningen die strijden met de ministeriële regeling buiten toepassing te verklaren. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de voorschriften van de Minister van Financiën worden vervangen door een gezamenlijke verordening van de beroepsorganisaties.

I

Het toegevoegde eerste lid aan artikel 76b voorziet in een overgangsregime voor opleidingen die beschikken over een verklaring van gelijkwaardigheid, maar die niet zijn geaccrediteerd overeenkomstig artikel 5.10 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek dan wel zijn aangewezen door de Commissie eindtermen accountantsopleiding. De verklaringen van gelijkwaardigheid blijven in elk geval geldig tot 31 december 2008, tenzij inmiddels een onherroepelijk besluit is genomen met betrekking tot de accreditatie of aanwijzing van de opleidingen.

De accountantsopleiding aan de Universiteit Nyenrode beschikt niet over een verklaring van gelijkwaardigheid noch is deze opleiding geaccrediteerd door de NVAO. Het is de NIVRA die deze opleiding door de Universiteit Nyenrode doet verzorgen ingevolge artikel 1, derde lid, van de

Wet RA. Het examen van deze opleiding wordt afgenomen door het Examenbureau RA. Ten aanzien van deze opleiding bepaalt het vierde lid dat deze opleiding wordt geacht te voldoen aan de eindtermen tot 31 december 2008, tenzij inmiddels een onherroepelijk besluit is genomen met betrekking tot de accreditatie of aanwijzing van de opleiding.

J

Artikel 76c is een vangnetbepaling. In het geval de verordening op de praktijkstage niet tijdig door de ledenvergadering van het NIVRA en de NOvAA is vastgesteld, blijven de regels die waren opgenomen in de artikelen 8 tot en met 13 van de huidige Examenbesluiten, waarvoor de wettelijke grondslag als gevolg van dit wetsvoorstel zal vervallen en die dus zelf ook van rechtswege zullen vervallen, tijdelijk van toepassing.

Artikel 76d is eveneens een vangnetbepaling. In het geval de Commissie eindtermen accountantsopleiding de eindtermen niet tijdig heeft vastgesteld, blijven de eisen van toepassing zoals die waren opgenomen in artikel 5 van de beide examenbesluiten.

K

Het derde, vierde en vijfde lid van artikel 73 van de Wet op de Register-accountants biedt de grondslag voor het in rekening brengen aan het NIVRA en de NOvAA van kosten die door de Commissie opleiding accountantsorganisaties worden gemaakt bij de uitvoering van haar taak. Voor de duidelijkheid wordt erop gewezen dat aan het begrip «kosten» een ruime betekenis toekomt. Het betreft de integrale kosten die verband houden met het verrichten van de desbetreffende werkzaamheden. Ook kosten van overhead maken hier onderdeel van uit. Voorts is tot uitdrukking gebracht dat ook kosten kunnen worden doorberekend die gemaakt zijn ter voorbereiding op de uitoefening van de taak of onderdelen daarvan die tijdelijk zijn geactiveerd op basis van gangbare bedrijfseconomische methoden. Uiteraard worden er geen kosten in rekening gebracht die uit de algemene middelen worden vergoed. De in rekening te brengen kosten zijn gebaseerd op de goedgekeurde begroting. Afhankelijk van het tekort of overschot zal het saldo aan de geraamde door te berekenen kosten worden toegevoegd of daarop in mindering worden gebracht. Op grond van het voorgenomen artikel 73, vierde lid, en artikel 5:33, eerste lid, van de Awb komen deze opbrengsten immers (in eerste instantie) toe aan de CEA. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur zullen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de kostendoorberekening.

De Minister van Financiën,
G. Zalm